

Виплата роялті через агента: податок на доходи нерезидента в Україні

Introduction

- 1. Суть запиту**
- 2. Кваліфікація виплат**
- 3. Хто утримує податок**
- 4. Виникнення податкового зобов'язання**
- 5. Reporting**
- 6. Практичне значення**
- 7. Висновок**

В

Міністерство фінансів України (надалі – «Мінфін») наказом №132 від 4 березня 2026 року затвердило узагальнюючу податкову консультацію щодо утримання податку на доходи нерезидентів із джерелом їх походження з України.

Цей документ має важливе значення для бізнесу, оскільки встановлює єдину офіційну позицію щодо застосування податкового законодавства, яке регулює оподаткування виплат на користь нерезидентів.

Документ розглядає доволі поширену бізнес-ситуацію, коли українська компанія сплачує роялті нерезиденту за використання об'єктів інтелектуальної власності через агента в Україні, а не безпосередньо.

1. Суть запиту

За умовами ліцензійних договорів роялті часто підлягає сплаті нерезиденту (ліцензіару), тоді як кошти перераховуються на рахунок уповноваженого агента – резидента України, який згодом акумулює їх і передає нерезиденту.

Саме ця модель була роз'яснена Мінфіном.

2. Кваліфікація виплат

Мінфін чітко зазначає, що перерахування коштів агенту не змінює суті операції.

На практиці це означає, що виплата через агента прирівнюється до прямої виплати доходу нерезиденту. При цьому агент не є отримувачем доходу, виконує виключно посередницьку функцію та діє в інтересах нерезидента на підставі відповідного договору.

3. Хто утримує податок

Ключовий висновок консультації полягає в тому, що обов'язок утримання податку покладається на резидента-платника (ліцензіата). Саме він виступає податковим агентом незалежно від того, що кошти перераховуються не безпосередньо нерезиденту, а його представнику.

4. Виникнення податкового зобов'язання

Податок необхідно утримати у момент перерахування роялті на рахунок агента. Таким чином, податковий обов'язок виникає вже на стадії первинного платежу без очікування подальшого руху коштів.

Базова ставка податку становить 15%, якщо інше не передбачено міжнародним договором про уникнення подвійного оподаткування. При застосуванні міжнародного договору платник податків повинен дотримуватися вимог статті 103 Податкового кодексу України щодо підтвердження резидентності нерезидента.

Мінфін окремо підкреслює, що при подальшому перерахуванні коштів агентом нерезиденту повторне оподаткування не застосовується, оскільки податкові зобов'язання вже виконані на момент виплати доходу.

5. Reporting

Український платник повинен відобразити суму доходу нерезидента та утриманий податок у додатку до декларації з податку на прибуток підприємств.

6. Практичне значення

- залучення агента не впливає на податкову природу виплати;
- податковий обов'язок залишається за платником;
- момент оподаткування – перша виплата в ланцюгу.

7. Висновок

Позиція Мінфіну є однозначною: якщо дохід належить нерезиденту, податок утримується незалежно від того, через кого здійснюється платіж.

Для бізнесу це означає необхідність ретельно структурувати виплати та не розглядати агентські механізми як спосіб уникнення податкових зобов'язань.